

87. sz. Egyezmény

az egyesülési szabadság és a szervezkedési jog védelméről

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze San Franciscó-ban, és amely 1948. június 17-én harmincegyedik ülészakára ült össze, és

Miután úgy határozott, hogy egy Egyezmény formájában elfogad az egyesülési szabadságra és a szervezkedési jog védelmére vonatkozó különböző javaslatokat, amely kérdés az ülészak napirendjének hetedik pontjaként szerepelt,

Tekintettel arra, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának bevezetője kijelenti, hogy „Az egyesülési szabadság elvének elismerése a munkakörülmények javításának és a béke megteremtésének egyik eszköze”,

Tekintettel arra, hogy a Philadelphiai Nyilatkozat ismételten hangsúlyozza, hogy „a szólás- és az egyesülési szabadság döntő fontosságú a tartós haladás érdekében”,

Tekintettel arra, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia harmincadik ülészakán egyhangúlag elfogadta azon elveket, melyek nemzetközi szabályozás alapját kell, hogy képezzék,

Tekintettel arra, hogy az Egyesült Nemzetek Közgyűlése második ülészakán támogatta ezeket az elveket, és felkérte a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetet, hogy továbbra is kövessen el mindent annak érdekében, hogy lehetővé váljék egy vagy több Nemzetközi Egyezmény elfogadása,

a mai napon, 1948. július 9-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „Az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló 1948. évi Egyezmény” néven idézhető:

I. RÉSZ

EGYESÜLÉSI SZABADSÁG

1. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet minden tagállama, amely vonatkozásában a jelen Egyezmény hatályban van, vállalja, hogy érvényt szerez az alábbi rendelkezéseknek.

2. cikk

Munkavállalók és munkáltatók mindennemű megkülönböztetés nélkül jogosultak szervezetek létrehozására, valamint, kizárólag az érintett szervezet szabályaitól függően, jogosultak csatlakozni a maguk választotta szervezethez, előzetes jóváhagyás nélkül.

3. cikk

1. A munkavállalók és a munkáltatók szervezeteinek jogában áll alapszabályaik és szabályaik kidolgozása, képviselőik szabad megválasztása, szervezetük irányításának, illetve tevékenységük megszervezése, valamint programjaik megfogalmazása.

2. Az állami hatóságok kötelesek tartózkodni minden beavatkozástól, ami ezt a jogot korlátozná, vagy annak törvényes gyakorlását gátolná.

4. cikk

Munkavállalók és munkáltatók szervezeteinek felosztatása vagy felfüggesztése közigazgatási hatáskörben nem rendelhető el.

5. cikk

A munkavállalók és munkáltatók szervezetei jogosultak szövetségeket vagy szövetkezéseket létesíteni, vagy ilyenekhez csatlakozni, és minden ilyen szervezetnek, szövetségnek vagy szövetkezésnek joga van munkavállalók és a munkáltatók nemzetközi szervezeteihez csatlakozni.

6. cikk

A jelen Egyezmény 2., 3. és 4. cikkének rendelkezései a munkavállalók és a munkáltatók szervezeteinek szövetségeire és szövetkezéseire is vonatkoznak.

7. cikk

A munkavállalók és a munkáltatók szervezetei, szövetségei és szövetkezései számára a jogi személyiség megszerzése nem függhet olyan feltételektől, amelyek a 2., 3. és 4. cikk rendelkezéseinek korlátozását jelentenék.

8. cikk

1. A jelen Egyezményben lefektetett jogok gyakorlása során a munkavállalók és a munkáltatók, valamint szervezeteik, éppen úgy, mint más személyek és szervezett közösségek, tartsák tiszteletben az ország törvényeit.

2. Jelen Egyezményben biztosított jogosítványokat sem a nemzeti jogalkotás, sem a jogalkalmazás módja nem korlátozhatja.

9. cikk

1. A nemzeti jogalkotás határozza meg, hogy a jelen Egyezményben lefektetett biztosítékokat milyen mértékben alkalmazzák a fegyveres erőkre és a rendőrségre.

2. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmánya 19. cikkének 8. bekezdésében kifejtett elvnek megfelelően a jelen Egyezmény bármely tagállam által történő ratifikálása nem tekinthető úgy, mint ami érint valamely hatályos törvényt, döntést, szokást vagy megállapodást, amelynek alapján a fegyveres erők vagy a rendőrség tagjai bármilyen, a jelen Egyezményben szavatolt jogot élveznek.

10. cikk

A jelen Egyezményben a "szervezet" kifejezés jelenti a munkavállalóknak vagy a munkáltatóknak minden olyan szervezetét, amelynek célja a munkavállalók vagy a munkáltatók érdekeinek előmozdítása és megvédése.

II. RÉSZ

A SZERVEZKEDÉSI JOG VÉDELME

11. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet minden tagállama, amely vonatkozásában a jelen Egyezmény hatályban van, vállalja minden szükséges és megfelelő intézkedés megtételét annak biztosítására, hogy a munkavállalók a munkáltatók szabadon gyakorolhassák szervezkedési jogukat.

III. RÉSZ

VEGYES RENDELKEZÉSEK

12. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmányának Módosító Okiratával 1946-ban módosított Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Alapokmánya 35. cikkében szereplő területek vonatkozásában, az említett módosított cikk 4. és 5. bekezdésében szereplő területektől eltérő területek tekintetében, a Szervezet jelen Egyezményt ratifikáló tagállamai a ratifikálást követően a lehető leghamarabb juttassanak el a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához egy olyan nyilatkozatot, melyben megjelölik azokat

- (a) a területeket, melyek vonatkozásában vállalják, hogy az Egyezmény előírásai módosítás nélkül érvényesek;
- (b) a területeket, melyek vonatkozásában vállalják, hogy az Egyezmény előírásai módosításokkal, valamint a módosítás részleteivel érvényesek;
- (c) a területeket, melyek vonatkozásában az Egyezmény nem alkalmazható, és ezekben az esetekben ennek okait;
- (d) a területeket, melyek vonatkozásában fenntartják döntésüket.

2. A jelen cikk 1. bekezdésének (a) és (b) pontjában szereplő vállalások a ratifikálás szerves részének tekintendők, és a ratifikálás erejével bírnak.

3. Egy utólagos nyilatkozattal bármely tagállam, részben vagy egészben, törölheti az eredeti nyilatkozatában tett, a jelen cikk 1. bekezdésének (b), (c) és (d) pontjaiból eredő bármely kikötést.

4. Bármely olyan időpontban, amikor a 16. cikk rendelkezéseivel összhangban az Egyezmény felmondható, bármely tagállam nyilatkozatot közölhet a Nemzetközi

Munkaügyi Hivatal főigazgatója felé, melyben bármely szempontból módosíthatja bármely más korábbi nyilatkozat feltételeit, és közölheti érvényes álláspontját a különböző területek vonatkozásában.

13. cikk

1. Ahol a jelen Egyezmény tárgya bármely tengerentúli terület önkormányzati hatáskörébe tartozik, az adott terület nemzetközi kapcsolataiért felelős tagállam, a terület kormányzatával egyetértésben egy nyilatkozatot juttasson el a Nemzetközi Hivatal főigazgatójához, melyben a terület nevében elfogadja a jelen Egyezmény kötelezettségeit.

2. A jelen Egyezmény kötelezettségeit elfogadó nyilatkozat az alábbi módokon juttatható el a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet főigazgatójához:

- (a) a Szervezet két vagy több olyan tagállama által, egy terület vonatkozásában, mely fölött közös fennhatóságot gyakorolnak; vagy
- (b) bármely nemzetközi hatóság által bármely olyan terület vonatkozásában, melynek igazgatásáért az ENSZ Alapokmánya értelmében, vagy más módon felelős.

3. A jelen cikk előző bekezdései értelmében a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójához eljuttatott nyilatkozatok tartalmazzák, hogy az Egyezmény előírásai az érintett területen módosítás nélkül vagy módosításokkal érvényesek; amennyiben a nyilatkozat szerint az Egyezmény előírásai módosításokkal lesznek érvényesek, azokat részletezni kell.

4. Az érintett tagállam, tagállamok vagy nemzetközi hatóság egy utólagos nyilatkozattal bármikor, egészében vagy részben, lemondhat bármely korábbi nyilatkozat szerinti módosításra vonatkozó jogáról.

5. Bármely olyan időpontban, amikor a 16. cikk előírásaival összhangban az Egyezmény felmondható, az érintett tagállam, tagállamok vagy nemzetközi hatóság eljuttathatnak a főigazgatóhoz egy olyan nyilatkozatot, mely bármely más vonatkozásban módosítja bármely más korábbi nyilatkozat feltételeit, és közölheti az Egyezmény alkalmazására vonatkozó érvényes álláspontját.

IV. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

15. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

16. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tízéves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

17. cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

18. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében, valamennyi részletükben nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

19. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

20. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 16. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;
- (b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

21. cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles."